

Synpunkter på Översiktsplan för Håbo Kommun

Naturskyddsföreningen i Enköping har tagit del av samrådshandlingarna och har följande synpunkter:

På sida 7 sammanfattas övergripande mål för Översiktsplanen och under punkt två i denna sammanfattning anges som mål ”Att förstärka Mälarkontakten genom sjönära boende och förbättrad åtkomst till stränderna”.

Vi anser inte att detta mål är förenligt med de s.k. Strandskyddsbestämmelserna (7:e kapitlet 13 – 18 §§ miljöbalken) då en strandnära exploatering innebär avsevärda inskränkningar för det rörliga friluftslivet och skall därför tas bort.

Angående bostäder och bostadsmark

I Översiktsplanen presenteras tre stycken alternativa volymer för det långsiktiga framtida bostadsbyggandet, ett lågalternativ, ett mediumalternativ och ett högalternativ samt tre alternativ för rumslig spridning av bostadsbyggandet, koncentration av nya bostäder till Bålsta tätort (1), decentraliserat (decentraliserat) till småorter och Bålsta (2) eller utspridd landsbygdsbebyggelse (3). Alternativ 3 skulle innebära en exploatering lite varstans i kommunen. Detta scenario, som skulle få till följd att många idag obebyggda områden exploateras vilket skulle leda till en ohämmad ökning av biltrafiken eftersom en del av de nya bostadsområdena skulle komma att ligga utanför kollektivtrafikstråken.

Vi förordar utbyggnadsalternativ låg, d.v.s. utbyggnadsfokus på Bålsta och småorterna.

Nya bostäder får endast förläggas enbart i närheten av befintliga kollektivtrafikstråk och ej i strandnära lägen. I första hand bör flerfamiljshus byggas, vilka hyser fler personer samtidigt som ytan de tar i anspråk blir mindre.

Vi ser även att nya bostäder tillkommer på befintlig åkermark eller mark med lägre naturvärden såsom f.d. grustäkter istället för på skogsmark.

Angående etablering av nya arbetsplatser

På sida 61 nämns att varje etablering inom buffertzonen vid E18 på- & avfarten Södra Bålsta bör prövas enskilt.

Vi anser att ingen etablering av industrier eller andra verksamheter får ske vid E18 på- & avfarten Södra Bålsta söder om Södra Bålstaleden.

Denna mark består i huvudsak av relativt orörd skog ingående i ett större skogsområde som sträcker sig ned till järnvägen i väster och gården Brantbrink (i Upplands Bro kommun) i söder och bör undantas från exploatering.

Detsamma gäller på- & avfarten Ekolskrog. Här bör området (i huvudsak skogsmark) norr om berörda på- & avfart undantas från exploatering.

Angående regional integrering av Mälardalen och kollektiva färdmedel

På sida 60 och sida 63 – 72 förs ett resonemang angående att ”verka i gränsöverskridande samarbetsformer” när det gäller att knyta samman kommunerna i Mälardalen i form att kollektivtrafik och regionala samband.

I stort stödjer vi detta resonemang. Det är av stor vikt att utveckla de kollektiva färdmedlen genom ökad turtäthet, snabbhet och mindre förseningar.

Ur miljösynpunkt är spårbunden trafik den överlägset bästa lösningen genom att förnyelsebara energikällor (t.ex. vattenkraft) kan användas och dessutom kan tågset transportera stora mängder människor med hög hastighet och med relativt liten energiåtgång.

Det tar idag omkring 1 timme att färdas den 5 mil långa sträckan mellan Bålsta och Uppsala (via Örsundsbro) med busslinje 895.

Det beslut SJ en gång i tiden tog att lägga ned linjesträckningen och ta bort befintligt spår anser vi vara ett stort misstag.

Ett nyckelprojekt för att knyta samma huvudorterna i norra Mälardalen vore att återskapa linjestreckningen Enköping – Uppsala per järnväg. En resa med tåg mellan Bålsta och Uppsala via Enköping skulle då uppskattningsvis kunna ta 45 minuter om modern teknik används beträffande vagnsmaterial och spår. Ett projekt som vi bedömer vara realiserbart är att återupprätta ett järnvägsstopp i Krägga-Stämsvik. Orten är ju redan belägen invid järnvägen och de ekonomiska investeringarna innebär i stort sett uppförandet av perronger med belysning etc. och tillfarter till perrongerna. Mot bakgrund av att Krägga snart kommer att förses med kommunalt vatten och avlopp och därmed att allt fler kommer att bosätta sig permanent på orten samt den befolkning som tillkommer genom den nya detaljplanen så bedömer vi att det finns ett tillräckligt befolkningsunderlag för denna investering.

Beträffande förbindelsen mellan E18 Bålsta och Arlanda anser vi en ny vägsträckning som skär rakt igenom jordbrukslandskapet och sedan fortsätter i form av en bro över Sigtunafjärden vara helt oacceptabel. En lösning med en ny kombinerad väg-järnväg längs befintliga väg 267 mellan Stäket och Rotebro bedömer vi vara en lösning som kan korta restiden mellan Bålsta med omnejd och Arlanda.

Beträffande priser och biljettslag för de olika kollektivtrafikslagen i Mälardalen så stödjer vi tanken på att införa gemensamma prisnivåer i Mälardalen (oberoende av huvudman), vilket vi bedömer skulle få betydligt fler resenärer än idag att ta kollektiva färdmedel för sina resor, exempelvis mellan bostad och arbete.

Vi stödjer även tanken att lägga ner mer resurser på att ta fram fordon som kan klara alternativa och miljövänliga drivmedel för kollektivtrafiken samt kombinationsfordon med hög resandekapacitet som både i linjetrafik och för anropsstyrd trafik på landsbygden.

Angående areella näringar

Vi har en grundläggande positiv syn till att det bedrivs jord- och skogsbruk i Håbo kommun. Ett orosmål är utvecklingen mot allt större brukningsenheter (jordbruksenheter), en utveckling som påskyndats i och med Sveriges inträde i EU och som på sikt leder till ett artfattigare landskap.

Vi ser det som mycket viktigt att Håbo kommun vid offentlig upphandling i första hand väljer lokalt producerade varor (om sådana finns) i syfte att minska varutransporterna. Vi ser gärna även att kommunen går i bräschen med att stimulera kommunens företag att också välja lokalt producerade varor och ge lokala producenter möjlighet sälja närodlade varor på gator och torg.

Vi ser det också som mycket viktigt att ekonomiskt stödja landskapsvårdande åtgärder såsom hävd av värdefulla ängs- och betesmarker.

Skogsbruket bör ske med skonsamma metoder. Större kalhyggen skall undvikas framförallt i tätortsnära skogar. Torrakor och hålträd skall sparas i syfte att ge vedlevande möjligheter att överleva även i vanliga produktionsskogar.

Övergången mellan skogsmark och åker eller äng s.k. skogsbryn utgör en viktig biotop för många insekter och bör därför undantas från skogsbruk.

Vid återplantering av avverkad skog eller nyplantering på nedlagd åkermark anser vi att det vara viktigt att större arealer (än idag) återplanteras med lövträd eftersom dessa inte lika drastiskt sänker markens pH-värde såsom t.ex. granplanteringar. Lövträd släpper dessutom ned mera ljus till markvegetationen som därigenom blir rikare än i rena barrskogar.

Angående strandskydd

På sida 105 anges bl.a. att det idag finns förhållandevis utförliga inventeringar utförda i förekommande biotoper och särskilt skyddsvärda områden inom zonen 100 – 300 m från vattnet, vilket skulle motivera att strandskyddet bör kunna återgå till det generella avståndet om 100 m. Vi anser att strandskyddet skall tolkas strikt, d.v.s. ingen ytterligare exploatering får ske inom 300 meter från strand vare sig det handlar om område i anslutning till tätort eller ute på landsorten.

Syftet med inrättandet av generellt strandskydd á 300 meter är ju inte bara att skydda känsliga biotoper från exploatering utan syftet är även att tillgodose möjligheten för människor såväl i tätorter som på landsbygden att vistas i strandnära områden. Vid en strandnära exploatering får enbart ett fåtal människor möjlighet att bo och vistas i området emedan de övriga avstängs från möjligheterna att t.ex. bada och fiska längs Mälarens stränder. För de båtburna minskas även Mälarens attraktionskraft som område för rekreation om stränderna i högre grad öppnas upp för exploatering.

Angående avlopp

Vi stödjer kommunens intention att anlägga kommunala VA-ledningar på olika håll inom Håbo kommuns landsbygd i syfte att minska bristfälliga avlopp i vattendrag, sjöar och till grundvattnet samt att på sikt uppnå ett fungerande kretslopp m.a.p. omhändertagande av avloppsvattnet.

Angående avfall

Vi anser att ett nytt system med fastighetsnära insamling av returmaterial snarast skall införas i syfte att minska mängden osorterat avfall och därmed införa ett mera omfattande kretslopp av förpackningar och annat avfall. Detta kan förhoppningsvis även inspirera mindre motiverade personer att börja sopsortera.

Det är också viktigt att uppmuntra till kompostering av biologiskt hushållsavfall såsom matrester och trädgårdsavfall. Här kan kommunen gå i bräschen dels genom informationskampanjer till enskilda hushåll som själva har möjlighet att kompostera avfall på sin tomt och dels genom att inrätta lämpliga behållare för kompostering av biologiskt avfall i anslutning till flerfamiljshus.

Förändringsområden, bostäder

Vi säger absolut nej till ny bostadsbebyggelse i områdena B1 (Kivinge), B2 (Skogsområdet mellan Söderskogen och Slottsskogen), B3 (Erikslund) och B4 (Måttan – Östra) eftersom samtliga dessa projekt innebär att skogsmark tas i anspråk för bostadsbebyggelse.

På styrelsens uppdrag

Sune Säll
Ordförande